

ZÁRÓVIZSGA-KÖVETELMÉNYEK

OPERATŐRI SZAKIRÁNY

2025–2026-os tanév

Leadandó dokumentumok, munkák:

- záróvizsga film terve
- záróvizsga film
- elméleti dolgozat
- portfólió

A vizsga menete:

1. operatőri ismeretek vizsga (szóbeli) + a portfólió bemutatása
2. vizsgafilm bemutatása és szóbeli megvédése

Az államvizsga jegy összetétele:

Operatőri ismeretek vizsga – 25%

Portfólió – 25%

Záróvizsga film és kísérő dolgozat megvédése – 50%

Számítási algoritmus:

1. jegy = (operatőri vizsga jegye + portfólió jegy):2

2. jegy = védés jegye

Záróvizsga jegy = (1. jegy + 2. jegy):2.

Minden vizsgapont kötelező; a záróvizsga akkor sikeres, ha a végzett legalább 6,00-os átlagot, illetve minden próbán legalább 5,00-ös jegyet ért el.

A FELADATOK RÉSZLETEZÉSE:

Az államvizsga film terve: lehet rendezővel közös filmterv, vagy saját operatőri etűd. Rendezővel közösen forgatandó filmterv esetén, a követelmények azonosak a rendezői filmtervével.

Saját operatőri etűd esetén az operatőrnek külön filmtervet kell leadnia, mely tartalmazza ugyanazokat a tételeket, mint a rendezői filmterv (lásd Rendezői záróvizsga követelmények). A saját operatőri etűd minimális hossza 7 perc, maximális hossza 10 perc.

A záróvizsgafilm tervét a diák köteles legkevesebb két héttel a film gyártásának kezdeti dátuma előtt hivatalos formában leadni a gyártásvezetőnél (lásd e tekintetben a záróvizsgafilm gyártásának szabályzatát).

Államvizsga film: lehet rendezővel közösen készített film, vagy saját operatőri etűd. A saját operatőri etűd minimális hossza 7 perc, maximális hossza pedig 10 perc.

Technikai követelmények: az operatőri vizsgafilmek készülhetnek 35mm-es filmre, 16 mm-es filmre, vagy digitálisan, full HD minőségben.

Az államvizsga filmhez kötelezően készülnie kell román és angol feliratnak.

Elméleti dolgozat:

- a) Rendezővel közösen készített államvizsgafilm esetén: egy min. 25 oldalas elméleti dolgozat, amelynek témaköre bizonyos szinten kapcsolódik a rendezővel készített államvizsgafilm témájához, vizuális világához, tulajdonképpen egy előtanulmányt jelent a rendezővel forgatandó államvizsgafilmhez. A dolgozatnak tanúsítania kell a hallgató filmes műveltségét, filmtörténetileg is megalapozott szakismereteit. A dolgozatnak tartalmaznia kell egy záró fejezetet, melyben az operatőr kitér azokra a következtetésekre, melyeket fel fog használni a rendezővel forgatandó államvizsgafilmben.
- b) Saját operatőri etűd esetén a dolgozat követelményei azonosak a rendezői államvizsgafilmhez csatolandó dolgozat követelményeivel, értelemszerűen

különös hangsúlyt fektetve a megvalósítás kapcsán hozott operatőri döntésekre. Itt is követelmény, hogy a dolgozatban írni kell olyan kiemelkedő filmtörténeti alkotásokról, amelyek elemzéséből tanult, inspirálódott a végzős hallgató a saját filmjének az előkészítése során (konkrétan a képi stílus, ritmus, stb. szempontjából). A dolgozathoz kötelezően csatolni kell egy angol és egy román nyelvű kivonatot.

A portfólió: a diák egyetemi évei alatt készített színvonalasabb munkáit tartalmazza (a szakiránynak/a választott államvizsga témának megfelelően ez a következőket jelenti: legjobb mozgóképes alkotások, vizsgafeladatok, fotók vagy írások, TDK dolgozatok). Ajánlatos, hogy amennyiben a diák kisjátékfilmmel államvizsgázik, a portfólió tartalmazzon pl. dokumentumfilmet, és esetleg animációs filmet is (és fordítva).

A portfólió bizonyítja a diák egyetemi évei alatt végzett munkájának minőségét, értékelése fontos része a záróvizsgának.

- Az operatőri záróvizsga film, filmterv a következő szaktanárok irányításával készülhet: *Lakatos Róbert, Maly Róbert*.
- Amennyiben az irányító tanár nem főállású oktató, kötelezően választani kell egy főállású tanárt is – *Lakatos Róbert* – társirányítói szerepkörben.
- Az elméleti dolgozatok kivitelezésénél lehetséges elméleti oktatók (*Blos-Jáni Melinda, Kassay Réka, Király Hajnal, Nagy. V. Gergő, Pethő Ágnes, Szőcs Petra*) társirányítói felkérése is.

Mindhárom szakirány esetében az elméleti dolgozatok megfogalmazását, szerkesztését illetően a hallgatók a választott vezetőtanárok mellett konzultálhatnak a tanszék elméleti tárgyakat oktató tanáraival is. A filmek hangvágási problémáit illetően kötelező, hogy a rendezők, operatőrök konzultáljanak *Fazakas Áron*nal.

A záróvizsga megszervezése a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem által megfogalmazott (licenz és diplomavizsgák, valamint disszertáció vizsgák) módszertan szerint kell megtörténnie (3075/2025.12.19. szenátusi határozat – 1. melléklet). Kiemelt információk:

(6) A szakdolgozatok/diplomatervek/disszertációk az adott tanulmányi program oktatási nyelvén készülnek. Két vagy többnyelvű szakok esetén a hallgató választja ki a dolgozat nyelvét az adott szak oktatási nyelvei közül.

(7) A hallgató írásbeli kérvényezése nyomán a záróvizsga dolgozatok nyelve az angol nyelv is lehet. Ebben az esetben a dolgozathoz csatolni kell egy, az oktatás nyelvén elkészített összefoglalót is, amelynek terjedelmét a kar határozza meg, és írásban közli a hallgatóval.

(8) A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció terjedelmének, szerkezetének és tartalmának meg kell felelnie a kari tanácsok által meghatározott szakspecifikus elvárásoknak. A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció terjedelmére, szerkezetére és tartalmára vonatkozó szakspecifikus követelményeket a Kari Tanács határozza meg a kari záróvizsga módszertanban, és egy szakdolgozat készítési útmutatóban ismerteti azokat a hallgatókkal.

(9) A témavezetőknek kötelességük hangsúlyozottan figyelemmel követniük azt, hogy a szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció a hallgató eredeti munkája legyen, és minden idézés és hivatkozás az érvényes szabályozások szerint történjék. A dolgozat eredetiségéért a hallgató felel. Tilos a plagizálás vagy tudományos dolgozatokkal való kereskedés, a szakdolgozatok szerzői minőségének hamisítása. Ugyancsak tudományetikai vétségnek minősül, ezért tilos és a plágiummal azonos megítélés alá esik az MI-eszközök által generált eredmények vagy tartalom – pl.: szöveg, kép, hang, kód – forrásmegjelölés nélküli átvétele, saját munkaként, szellemi alkotó tevékenység eredményeként való bemutatása. A forrásmegjelölés történhet összefoglaló módon a dolgozat módszertani részében, megnevezve a használt eszközöket és azok szerepét a munkafolyamatban. Bizonyított csalás esetén az 2023. évi 199-es felsőoktatási törvény, a 2023. évi 427-es törvény és az Egyetem Etikai kódexének előírásai alkalmazandók.

(10) Minden egyes szakdolgozatot/diplomatervet/disszertációt a záróvizsgára való bocsátás előtt a Turnitin plágiumkereső programmal kell ellenőrizni, ami kiterjed a MI használatára is. Az ellenőrzések lefuttatása a tanszékek feladata, és az ellenőrzés eredményét el kell juttatni a végzős hallgatónak és a témavezető oktatóknak.

(11) A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció témavezetői értékelésében szerepelnie kell a plágiumellenőrzés eredményének és az eredmények értelmezésének, beleértve az MI használatát is. A vezetőtanár felelőssége dönteni arról, hogy a dolgozatot védeésre

javasolja-e vagy sem, és jeggyel minősíti azt. Az elfogadható hasonlósági arányt a kari tanácsok állapítják meg, a szakok sajátosságainak megfelelően.

(12) Amennyiben a szakdolgozatot/diplomatervet/disszertációt vagy annak egy részét a hallgató előzetesen Tudományos Diákköri Konferencián is bemutatta, az nem számít önplágiumnak, illetve szakdolgozat utólagos TDK bemutatása sem minősül annak.

(13) A védésre javasolt szakdolgozatokhoz/diplomatervekhez, illetve disszertációkhoz csatolni kell a témavezetői értékelést, a Turnitin plágiumellenőrző programból generált jelentést, a végzős hallgató nyilatkozatát a bemutatott anyag eredetiségére vonatkozóan (b. típusú formanyomtatvány szerint).